

Motion till riksdagen 2005/06:L245

av **Kenneth Lantz (kd)**

Erbjudande om testamentsregister

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tillsätta en utredning med uppgift att undersöka möjligheten till registrering av testamenten.

Bakgrund

Att skriva ett testamente är inte särskilt komplicerat, inte heller är det belastat med väldigt höga kostnader. Det behöver inte skyddas eller placeras på någon speciell plats. Kännetecknande för ett testamente är de juridiska kraven om bevitning och att det tydligt framgår vad testatorn önskar.

Den som skriver ett testamente gör det givetvis med tanke på att det skall läsas av efterlevande. Men idag finns ingen instans som garanterar dokumentets bevarande, att det är åtkomligt eller som informerar om dess existens. Hur ett testamente skall skyddas och bevaras är inte heller reglerat i svensk lag.

Bortkomna testamenten

Det finns exempel på att testamenten inte kommit fram till rätt personer efter ett frånfälle. Det kan ha flera orsaker. Dels kan testatorn helt enkelt riva sönder handlingen, dels kan en eventuell missgynnad arvtagare förstöra eller undanskaffa testamentet för sin egen fördel. Inte minst kan detta drabba människor som på ålderns höst lämnat fullmakt till någon annan att svara för deras ekonomi och värdehandlingar.

Att återkalla ett testamente är inget komplicerat. Det kan göras genom att förstöra detsamma eller att man muntligen "otvetydigt" givit till kända att det inte längre skall gälla.

Om ett testamente i original inte går att finna, räcker det inte med kopior. Det krävs ett original med rätt text och underskrifter för att det skall vara

Fel! Okänt namn på

giltigt. Utdelade kopior är alltså inget bevis för att den som upprättat testamentet inte har återkallat det.

Hantering av testamenten

I dag finns det advokatfirmor som förvarar testamenten åt sina klienter. Detta är emellertid inte någon garant för att testamentet skall komma fram efter dödsfallet. Anledningen kan vara att advokatbyrån lagt ned sin verksamhet, att klienten bytt advokat eller att advokaten inte bevakar sina kunders frånfälle.

Det egna bankfacket är en vanlig plats för testamenten. Men som framförts ovan kan den som ev. missgynnats förstört handlingen. Detta är en rättssäkerhetsbrist.

Rättssäkerhetsbrist

Det framstår således med all önskvärd tydlighet att det råder en brist på rättssäkerheten inom detta område i Sverige. Det vore kanske inte önskvärt att i lag reglera hur ett testamente skall bevaras åt efterlevande. Men staten borde erbjuda medborgarna möjligheten till säker förvaring av testamente. Till exempel kan man inrätta en instans hos vilken man kan registrera sitt testamente och därmed bli tryggt förvissad om att ens testamente finns tillgängligt för efterlevande.

Testamentsregister

Det finns länder som redan har testamentsregister som erbjuds intresserade. Att registrera sitt testamente skall självfallet inte vara något villkor för dess giltighet, men en säkerhet. Målsättningen med ett frivilligt testamentsregister är att säkerställa att testamentet kommer fram efter dödsdagen. De personer som utreder dödsbon skulle därmed kunna kontakta registerhållaren och få tillgänglig information om var och hur testamentet förvaras. Det framstår som av stor vikt att medborgare kan erbjudas möjligheten att säkerställa sin yttersta vilja som man uttryckt i ett testamente och att detta respekteras och bevaras till efter dödstillfället.

Stockholm den 27 september 2005

Kenneth Lantz (kd)